

§ 4.

Vláda se zmocňuje, aby, kdykoliv uzná za vhodné, státní policejní úřady, podle tohoto zákona zřízené, zrušila, čímž přechází obor působnosti těchto úřadů opětně na dotčenou obec.

§ 5.

Zřízení státního policejního úřadu v jednotlivých obcích a zahájení jeho působnosti, jakož i případné zrušení takového úřadu vyhlásí ministr vnitra napřed ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 6.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášení a výkon jeho přísluší ministru vnitra v dohodě s ministrem financí.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy
a jako ministr vnitra.

Čís. 166.

Zákon ze dne 11. března 1920**o úvěrové pomoci nabyvatelům půdy (zákon úvěrový).**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Jednotlivcům a družstvům, jež nabudou půdy prováděním zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb. z. a n., o zabránění velkého majetku pozemkového (zákonu záborového) a zákonů i nařízení k jeho provedení vydaných, pak osobám, které nabudou půdy nezabrané sprostředkováním pozemkového úřadu, jakož i zemědělcům, kteří se podrobí ustanovením zákona přidělového o rolnických nedílech, může být poskytnut úvěr podle tohoto zákona, jestliže odborná a mravní kvalifikace uchazečů ručí za to, že poskytnutého úvěru nebude zneužito.

Oddíl první.

Úvěr držebnostní.

§ 2.

Úvěr může být poskytnut:

- a) k získání půdy do vlastnictví až do devíti desetin ceny půdy, za kterou pozemkový úřad ji přidělil, nebo za kterou v tom kterém kraji půdu stejně jakosti přiděluje;
- b) k získání budov hospodářských a obytných až do poloviny jejich ceny, určené podle zásad uvedených pod a);

- c) ke stavbě budov hospodářských a obytných až do devíti desetin ceny půdy a do poloviny nákladů stavebních, schválených pozemkovým úřadem. Úvěr na novostavby, přestavby a přístavby se zajistí na nemovitosti najednou, vyplácí se však podle postupu stavby.

§ 3.

Legionářům, invalidům, jejich vdovám a sirotkům, jakož i vdovám a sirotkům po vojázech, kteří zemřeli následkem služby vojenské, neb i jiným válečným poškozcům, může být poskytnuta další úvěrová pomoc z fondů zřízených k jejich podpoře, jestliže osobní vlastnosti a poměry uchazečovy budou poskytovat záruku, že se i na usedlosti takto zadlužené udrží.

§ 4.

Věřejné ústavy peněžní, jež nařízením vlády k tomu budou zmocněny, mohou poskytovat úvěr podle § 2 v dílčích dlužních úpisech, jejichž úroková míra a plán umořovací bude stanoven dohodou pozemkového úřadu s ministerstvem financí. Vláda se zmocňuje, aby nařízením určila druhy (typy) těchto dílčích dlužních úpisů.

Tyto dílčí dlužní úpisy požívají sirotčí jistoty.

Bude-li náhrada za převzatou půdu dřívějšímu vlastníkovu zapsána jako jeho pohledávka do náhradové knihy určité náhradové banky, může tato banka úvěr podle § 2 poskytnouti otevřením účtův osobám, jimž z oné půdy byly pozemky přiděleny.

§ 5.

Náhradové banky a peněžní ústavy, uvedené v § 4, smějí poskytnouti zápůjčky podle předcházejících ustanovení jen za souhlasu pozemkového úřadu.

Za zúročení a umoření pohledávek takto vzniklých ručí stát podpůrně.

§ 6.

Úvěr, poskytnutý podle předcházejících ustanovení, jest úvěr dlouhodobý s nevýšitelným úrokem, umořovaný podle smlouvy, a se strany věřitelovy nevypověditelný, dokud dlužník plní převzaté povinnosti.

§ 7.

Pozemkový úřad může jménem státu převzít podpůrné ručení za prokázané ztráty z pohledávek peněžních ústavův a fondů, jež poskytnou zápůjčky podle zásad tohoto zákona a případných nařízení vládních za podmínek — posuzují-li se v celku — nikoli těžších, nežli jaké kladou peněžní ústavy v § 4 uvedené.

Dlužníkovi však nesmí být úmluvou vzata volnost splatiti celý dluh anebo jeho část po vý-

povědi nejdéle půlletní tímže způsobem, jakým úvěr přijal, nebo v hotovosti. Úmluvy, které by se tomuto ustanovení přičily, jsou neplatné. Jestliže byl úvěr poskytnut vydáním dílčích dlužních úpisů nebo jejich kursovni hodnoty, má dlužník právo splatiti svůj dluh zcela nebo z části dlužními úpisy téhož druhu (typu), počítanými v hodnotě jmenovité.

§ 8.

Pokud úvěr takto poskytnutý není plně splacen, nejméně však do desíti let ode dne jeho poskytnutí, může nemovitost, jím zatížená, býti zcizena mezi živými jen se souhlasem pozemkového úřadu. Jestliže pozemkový úřad nesouhlasí, může zcizovanou nemovitost převzít do vlastnictví stát za cenu slušnou, kterou — nedojde-li k dohodě — určí soud.

Souhlasu pozemkového úřadu není třeba, jde-li o převod mezi manžely nebo s rodiči na děti.

Vlastnické právo nástupců je stejně omezeno jako právo jejich předchůdců.

§ 9.

Omezení vlastnictví podle § 8 působí proti třetím osobám, když je poznamenáno v knihách pozemkových. Návrh na tuto poznámku může učiniti jak věřitel, tak i pozemkový úřad.

§ 10.

Jestliže dlužník nedbale hospodaří s nemovitostí, na níž je zajištěna pohledávka vzniklá podle předcházejících ustanovení a převyšující dvě třetiny ceny půdy a polovinu ceny budov, bude postupováno podle zásad zákona ze dne 12. února 1920, č. 118 Sb. z. a n., o hospodaření na zabraném majetku pozemkovém.

§ 11.

Jestliže dlužník, ač upomenut, neplní platebních závazků, vzniklých z úvěrů podle předcházejících ustanovení, má dotčený zástavní věřitel právo podati u příslušného soudu žalobu s návrhem, aby proti dlužníkovi byl vydán příkaz platební, připojí-li k žalobě dlužní úpis v prvopise neb ověřeném opise. Je-li dlužní úpis založen v prvopise neb ověřeném opise ve spisech téhož soudu, stačí, když se žalobce naň odvolá. Soud vydá bez jednání a neslyšev dlužníka platební příkaz, může-li návrhu jeho vyhověti; v něm uloží dlužníkovi, aby zaplatil zažalovanou pohledávku a útraty, soudem stanovené, do čtrnácti dnův od doručení pod následky exekuce, neb aby v téže lhůtě podal námitky. Lhůta nemůže býti prodloužena. Proti vydání platebního příkazu není opravného prostředku; jen proti výši prisouzených útrat lze podati stížnost

do čtrnácti dnů od doručení příkazu, o které rozhodne rekursní soud s konečnou platností.

Opis platebního příkazu zašle soud pozemkovému úřadu, který v dalším jednání může přistoupiti jako vedlejší účastník.

Opozdné námitky odmítne soud bez jednání. Jestliže byly včas podány, nařídí soud bez nového návrhu o žalobě ústní jednání na dobu co nejkratší. V rozsudku vyřkne, zda a pokud zachovává platební příkaz v platnosti, a rozhodne o útratách.

Nelze-li vyhověti návrhu na vydání platebního příkazu, zahájí soud o žalobě řízení podle platných ustanovení.

§ 12.

K dobytí dlužných částek podle vydaného platebního příkazu nebo rozsudku bude zpravidla zahájena exekuce vnučenou správou. Nelze-li však podle okolností (zejména z nepatrných výtěžků, většího zadlužení, nepatrné výměry a pod.) očekávati, že bude věřitel nejpozději do dvou roků uspokojen z výtěžků vnučené správy, může i při nedělech (§ 36 zákona přidělového) k dobytí pohledávky z úvěrů podle §§ 2 a 3, jakož i vůbec úvěrů naznačených v § 35 přidělového zákona, zahájeno býti na návrh pozemkového úřadu nebo věřitele s jeho souhlasem dražební řízení o nemovitosti. Ustanovení toto neplatí při nedělech, prohlásí-li pozemkový úřad, že podle § 51 zákona přidělového vykoupí nedíl a převezme závazek uhraditi vykonatelnou pohledávku s příslušenstvím.

Dražební řízení provede se podle ustanovení exekučního řádu s těmito odchylkami:

Dražiti může sám anebo plnomocníkem, kdo vykáže exekučnímu soudu před počátkem dražby, že je státním občanem Československé republiky a že nevlastní on se svou manželkou přes 10 ha půdy. Tyto skutečnosti prokáže domovským listem a vysvědčením obecního úřadu svého stálého bydliště. V dražební vyhlášce jest upozorniti na tyto podmínky.

Kdyby nikdo oprávněný k dražbě nepřišel, anebo nepodal nejmenšího podání, ustanoví soud k návrhu vymáhajícího věřitele hned nový dražební rok, i když jde o venkovský statek anebo pozemek. Nebylo-li by ani při tomto dražebním roku učiněno některou osobou k dražení oprávněnou nejmenší podání, má pozemkový úřad právo převzít draženou nemovitost za vvolací cenu. V tomto případě udělí soud příklep státu.

Neprohlásil-li dříve písemně nebo při dražebním roku svým zástupcem, že nemovitost přejímá, jest pozemkový úřad povinen do čtrnácti dnů po tom, kdy byl vyzooměn o výsledku dražby, podati písemně toto prohlášení. Nedojde-li prohlášení v této lhůtě, zruší exekuční soud dražební řízení.

V dražebních podmínkách se ustanoví, že vydražená nemovitost nemůže být zcizena mezi živými beze svolení pozemkového úřadu do deseti let ode dne dražby, pokud by nešlo o převod mezi manželi nebo s rodiči na děti. Vlastnické právo nástupců jest omezeno stejně jako právo předchůdců.

Když se vkládá vlastnické právo vydražiteli — kromě státu — do knih pozemkových, poznamená soud zároveň z úřední povinnosti omezení to.

Veškerá usnesení, vydaná za řízení, doručí se také pozemkovému úřadu, i když není sám vymáhajícím věřitelem.

Oddíl druhý.

Úvěr provozovací.

§ 13.

K opatření živého i mrtvého zařízení jakož i ostatních prostředků provozovacích může pozemkový úřad družstvům osob, jmenovaných v § 1, čís. 1., a sdružením podle § 1, čís. 2., přidělového zákona, poskytnouti úvěr,

a) prokáží-li, že stanovy jejich vyhovují podmínkám pozemkového úřadu, a

b) podrobí-li se případným zvláštním podmínkám pozemkového úřadu a jeho dozoru.

Pozemkový úřad může poskytnouti úvěr k účelu, uvedenému v odst. 1., též jiným družstvům a úvěrním ústavům, jejichž stanovy vyhovují podmínkám pozemkového úřadu, pro členy, kteří nabyli půdy podle zákona přidělového.

§ 14.

Pozemkový úřad poskytne úvěr podle § 13 buď v hotovosti ze svých fondů, jež za tím účelem utvoří, nebo tím, že jménem státu převzme podpůrné ručení až do polovice prokázané ztráty za příslušný závazek družstva nebo úvěrního ústavu (§ 13, odst. 2.).

Oddíl třetí.

Všeobecná ustanovení.

§ 15.

Závazky rukojemské, jež státu vzniknou při provádění tohoto zákona, stanoví se nejvýše dvěma sty miliony korun československých.

§ 16.

Ústavy, jež poskytují úvěr podle tohoto zákona za záruky státní, jsou v této příčině podrobeny státnímu dozoru, o němž bližší ustanovení budou vydána nařízením vládním.

§ 17.

Vláda se zmocňuje, aby v rámci tohoto zákona vydala řád pro uchazeče o úvěr, a po případě určila nejvyšší číselnou částku pro úvěr jednotlivého uchazeče.

§ 18.

Pro podporu vnitřní kolonisace založí se při pozemkovém úřadě všeobecný fond čtyřmi ročními splátkami po pěti milionech korun československých, jež budou zařazovány do státního rozpočtu počínajíc rokem 1920. Vláda se zmocňuje, by z fondů pro podporu legionářů, invalidů, válečných vdov a sirotků po příslušnících československého vojska, jakož i jiných válečných poškozců, převedla přiměřené částky do zvláštních fondů, zřízených za tím účelem při pozemkovém úřadě, z nichž obmyšlení oněmi fondy byli by zvláště podporováni při provádění pozemkové reformy (§ 3).

Pozemkový úřad za souhlasu svého správního výboru se schválením vlády vydá pro své fondy zvláštní stanovy.

§ 19.

Veškerá podání stran k úřadům ve věcech, upravených tímto zákonem, jsou mimo soudní řízení prosta poplatků.

§ 20.

Zákon tento nabývá účinnosti vyhlášením.

§ 21.

Provésti tento zákon náleží všem ministrům

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.,

v zastoupení ministerského předsedy
a jako ministr vnitra.

Dr. Beneš v. r.

Klofáč v. r.

Habrman v. r.

Prášek v. r.

Houdek v. r.

Dr. Winter v. r.

Hampl v. r.

Soultág v. r.

Dr. Franke v. r.

Dr. Heidler v. r.

Dr. Veselý v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Staněk v. r.